

Iktatószám

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

726.5

Szerző

Cím A bazilika sorsa.

Szt. István Bazilika

Idő " 1913 "

Forrás: Budapesti napló

Bp.

(Hely)

1913

1/26

(Idő)

(Köt. v. füz.)

A bazilika sorsa.

A megszünt felügyelő-bizottság. — Művészi értékek veszedelme.

A napokban megjelent a hiradás arról, hogy a bazilika építésére felügyelő bizottság feloszlott. A főváros számos bizottságainak száma megfogyott tehát egygyel, mintegy jelentve, hogy a bazilikára nem kell már tovább felügyelni, rendben van az már ugy ahogy van. Ha ez a fel-fogás vitte a fővárost a bizottság feloszlására, mint ahogy e mellett szól a bazilika jókarbantartására megszabott lehetetlenül csekély összeg, ugy kár volt a bizottságot megszüntetni. Egy ekkora művészeti érték, mint a bazilika, örökös fentartó munkára szorul, s ehhez nem elég egy művészi gondozó kéz jóakarata, mint amely nem hiányzik itt sem, hanem megfelelő anyagi áldozatok is szükségesek.

A bazilika műszaki felügyeletét Kauser József udvári tanácsos, műépítésre bízták, aki Ybl Miklós műépítész halála után az építést folytatta, illetve átvette a belső munkálatok tervzését és vezetését. Mint az 1906-ban kelt záróokmány mondja „az ő műzslésének és tehetségének jutott osztályrészül a templom befejezése. Tervei szerint és vezetése alatt létesült a templom belső kiképzése, az eltárok s a templom összes csiszítása és felszerelése.“ Hogy mindez mekkora sikerrel, a magyar művészet milyen diadalára történt, arról az itthoni, de még nagyobb súlyjal a külföldi elismerés ékesen beszél.

Az 1906-iki záróközlététel óta Kauser József a templom jókarbantartására, a művészi értékek megóvására ügyel fel szerető gonddal. A most

megszünt felügyelőbizottság az ő előterjesztései alapján állapította meg a munkálatok programját, melyek három, öt, tíz és tizenöt éves ciklusonkint hajtandók végre. Ezek a munkálatok volnának: a bádofedél felülvizsgálata évenként, javítása minden három évben, mázóló- és üvegesmunkák öt évenként, belső márványfelületek tisztítása és csiszolása legalább minden tíz évben, a bronzok újból való aranyozása minden tizenöt évben.

A költség azonban, melyeket évenként a munkálatokra megszabtak, két-hármezer korona. Képzelenség ezzel komoly munkát végezni, s mindennek tönkre kell mennie, ha a kilencmillió bazilika fentartására, művészeti szépségeinek megőrzésére nem jut több ennél a tréfa-pénznél. S most tetejébe a felügyelő-bizottság, amely talán meg tudta volna mozgatni azokat a titkos ajtókat, melyek a főváros pénzfórássaihoz vezetnek, megszünt. Most igazán szomorú időszak következik el a bazilikára, s ezt aggodalommal kell néznie annak is, akinek nem éppen templomépitésben nyilatkozik meg az építészethez való kedve, mert számolni kell azzal a körülménnyel, hogy a fővárosnak ez a híressége fennáll, s a beléje ontott milliókat nem szabad veszni hagyni a kötelesség gondosság elmulasztásával. Ott van például a belső márványdiszek tisztítása. Ma egyszerű ledörzsöléssel visszanyerné a márvány pompás fényét, míg ha elkésve fognak a munkához, ugy a csiszolás legalább is negyvenezer koronába kerül. Az építőiparra pedig különben is ráférne egy kis munka, épen most jobban, mint valaha.

A belső építkezés befejezése óta egyébként két szobrot állítottak fel a templomban, megépi-

tették a külső terrasz kókerítését, most pedig az előcsarnokot valódi mozaikkal látják el az eddigi mozaikszerű festés helyett. Megjavítottak ezenkívül egy kis harangot, mely elrepedt. Ennek a harangnak az volt a nevezetessége, hogy már abban a kápolnában szólott, mely a bazilika mai helyén állott valaha.